

SPRAVODAJCA

KLUB VOJENSKÝCH DÔCHODCOV LIPTOV

KLUB SENIOROV 3 ZO JDS 3 Liptovský Mikuláš

1/2025

ROČNÍK 32

Máj

OBSAH VYDANIA:

1. Príhovor predsedu klubu
2. Informácia o konaní ČS klubu 4.2.2025
3. Udelené ocenenia na ČS KVD Liptov
4. Plán práce klubu na rok 2025
5. Štruktúra členskej základne k 31.12.2024
6. Uznesenie z členských schôdzí
7. 80. výročie Karpatsko-duklianskej operácie
8. 80. výročie víťazstva nad fašizmom
9. Oravský hrad - krátka informácia
10. Opustili nás – rozlúčili sme sa
11. Aktuálne informácie pre členov klubu

1. Príhovor predsedu klubu

Vážení priatelia, členky a členovia klubu!

Začiatok kalendárneho roka je pre všetkých členov rady klubu a samosprávy vždy náročný, čo súvisí s prípravou členských schôdzí, spracovaním dokumentov, ktoré sa budú na nich prerokovávať, ale aj s ich materiálnym a organizačným zabezpečením.

Od začiatku roka sa uskutočnilo 6 zasadnutí rady klubu a samosprávy. Prvé dve zasadnutia v januári boli zamerané na prípravu členských schôdzí, (informácia o ich priebehu je uvedená v čl. 2). Na treťom zasadnutí bol vyhodnotený priebeh členských schôdzí a na ďalších zasadnutiach boli riešené otázky organizačného zabezpečenia akcií pre členov klubu z plánu práce na rok 2025.

Medzi hlavné úlohy rady klubu patrí výber členských príspevkov, prijímanie a schvaľovanie nových členov, výdaj členských preukazov a evidencia členskej základne. Každý rok sa nám opakuje rovnaký problém, a to včasné zaplatenie členského príspevku. V zmysle Stanov KVD Liptov, ale aj schváleného uznesenia je povinnosťou člena zaplatiť členský príspevok do 31.3. kalendárneho roka. Naši členovia ho môžu zaplatiť hospodárovi klubu každý pondelok od 14.00 – 16.00 hod. v klube alebo poslať na účet klubu v SLSP: SK76 0900 0000 0051 8511 3556.

Od začiatku roka pravidelne pracujú všetky záujmové krúžky v klube. Krúžok stolného tenisu vedie od 1.1.2025 Jozef KOLENČÍK (Milan BEREŠ sa vzdal jeho vedenia pre pracovné povinnosti), krúžok hráčov mariáša pod vedením Ľuboša DULANSKÉHO, hudobný krúžok pod vedením Stanislava MARUŠČÁKA a výbor sekcie železničného vojska pod vedením Emericha MAREČKA. Okrem týchto zasadá pravidelne aj výbor ZO JDS 3 pod vedením Edity HALUŠKOVEJ.

Na novoročnom koncerte 5.1.2025 v Dome kultúry odovzdal zástupca primátora mesta Rudolf URBANOVIČ ocenenie „Cenu primátora mesta Liptovský Mikuláš“ predsedovi klubu Petrovi KRAMARČÍKOVI „za dlhoročnú aktívnu prácu so seniormi a osobnú angažovanosť pri organizácii ich spoločenského a kultúrneho života“. Funkciu predsedu klubu vykonáva už 15 rokov od zvolenia na VČS dňa 10.1.2010. Udelenie tejto ceny je aj ocenením činnosti a práce všetkých členov rady klubu a samosprávy, ktorú vykonávajú v prospech členov klubu.

Rada klubu zrealizovala z plánu práce pre členov klubu tieto akcie:

- 25.2. sa uskutočnilo v Žiline súťažné stretnutie členov krúžku mariáša s krúžkom mariáša klubu ZV SR Žilina, organizačné zabezpečenie vedúci krúžku, účasť 5 členov krúžku: BRŤKA, DULANSKÝ, MACEJ, STACHO a TRNEČKA,
- 7.3. spoločenské posedenie pre členov klubu v reštaurácii MAYTEX pri príležitosti osláv MDŽ na ktorom sa zúčastnilo 71 členov. Všetkým prítomným ženám bola odovzdaná kytica, báseň predniesol Stanislav MARUŠČÁK, o dobrú náladu na tanečnom parkete sa postaral DJ Peter RAK. V rámci programu boli žrebované aj darčeky pre účastníkov stretnutia,

- 13.3. sa v miestnosti klubu uskutočnila pre členov klubu beseda s príslušníkmi Oddelenia starostlivosti o profesionálnych vojakov a vojenských veteránov z ÚVN Ružomberok. Beseda bola zameraná na prezentáciu pomoci pre výsluhových dôchodcov pri objednávaní sa na vyšetrenia v ÚVN. Na besede sa zúčastnilo 31 členov klubu. Obrazový i textový dokument z akcie spracoval Dušan POLONSKÝ,

- 15.4. sa od 14.00 hod. uskutočnila v miestnosti klubu beseda s príslušníkmi mestskej polície v L. Mikuláši: p. Katarínou ČUPKOVOU a p. Ivanou CHEBEN CIBÁKOVOU, ktoré predstavili činnosti mestskej polície v rámci mesta s dôrazom na oblasť prevencie. Súčasne nám predstavili v bohatom fotografickom materiáli výzbroj, výstroj a techniku, ktorú mestská polícia vo svojej činnosti používa. Na besede sa zúčastnilo 17 členov klubu,

- 28.4. sa o 14.00 hod. uskutočnilo zasadnutie redakčnej rady na spracovanie Spravodajcu klubu 1/2025,

- 30.4. na Okresnej prehliadke v prednese poézie, prózy a vlastnej tvorby „Rúfusov Mikuláš“, ktorá sa uskutočnila v Dome Matice slovenskej, nás reprezentoval Stanislav MARUŠČÁK.

Od začiatku roka zabezpečovala rada klubu účasť členov na týchto akciách:

- 17.1. o 11.00 hod. sme si uctili položením venca a kahancov k pomníku novodobým vojenským veteránom na Háji Nicovô, pamiatku 42 obetí leteckého nešťastia pri obci Hejce v roku 2006. Účasť: BARTEJS, KRAMARČÍK, KRAMÁR, LOŽEKOVÁ, MAREČEK, NAVRÁTIL, OBEŠTER, POLONSKÝ,

- 17.1. na vyhlásení Športovca mesta za rok 2024 sa v Dome kultúry zúčastnilo viac ako 10 členov klubu,

- 19.1. na pietnom spomienkovom akte pri Pomníku obetí zahraničných misií a vojenských operácií na Háji Nicovô, za účasti MO SR Róberta KALIŇÁKA a NGŠ OS SR Daniela ZMEKA, sa zúčastnilo viac ako 20 členov klubu,

- 3.2. sa o 13.00 hod. na oslavách 80. výročia oslobodenia pri pamätníku v Okoličnom zúčastnilo viac ako 10 členov klubu,

- 25.2. sa predseda KVD Liptov a predseda ZO JDS 3 zúčastnili na zasadnutí rady starších na MsÚ,

- 28.2. sa na fašiangovom sprievode od MsÚ na Námestie osloboditeľov a kultúrnom programe zúčastnilo viac ako 30 členov klubu,

- 7.3. na Okresných oslavách MDŽ, sa zúčastnili: HALUŠKOVÁ, CHRZANOVÁ, JAVÚREKOVÁ, MUZIKOVÁ a SPIŠŠÁKOVÁ,

- 7.3. sa v Dome kultúry na premietaní dokumentárneho celovečerného filmu „Štrnásť krížov sveta“, zúčastnilo 8 členov,

- 8.3. sa na celoslovenských oslavách MDŽ v Trenčíne zúčastnili: Edita HALUŠKOVÁ, Nadežda LUPTÁKOVÁ, Emma ŽIŠKOVÁ a Michal KOTIAN,

- 25.3. členovia sekcie železničného vojska Emerich MAREČEK, Ján KRAMÁR, Jaroslav MAKOVÝ, Ján OBEŠTER boli vyhrabať lístie, vyčistiť a upraviť okolie Pomníka novodobým vojnovým veteránom na Háji Nicovô,

- 28.3. sa na akcii mesta „Upracme si Háj“, zúčastnilo viac ako 30 členov klubu na čistení priestorov pri železničnom priecestí Kpt. Nálepku, parkovisko pri vleku na Podbrezinách, na hornom a dolnom parkovisku v lokalite Háj,

- 4.4. pri príležitosti osláv 80. výročia oslobodenia mesta Liptovský Mikuláš:
- od 09.30 hod. na kladení vencov k pamätným tabuliam na území mesta,
- od 15.00 hod. na pochode československých jednotiek Liptovským Mikulášom,
- o 16.00 hod. na kladení vencov na Námestí osloboditeľov, viac ako 40 členov,
- 5.4. o 11.00 hod. na ukážke bojov o Kótu 729 - Háj Nicovô a ukážky vzdušných a pozemných bojov o Háj Nicovô, sa zúčastnilo viac ako 30 členov,
- o 13.00 hod. na pietnom akte kladenia vencov pri pamätníku NKP Háj Nicovô sa zúčastnilo viac ako 20 členov klubu,
- 11.4. sa na pietnej spomienke pri príležitosti 80. výročia oslobodenia Martina a Turca na cintoríne hrdinov SNP v Priekope a pri pamätníku na Severe zúčastnili: KRAMÁR, LUPTÁKOVÁ, MAREČEK, NAVRÁTIL, OBEŠTER a VRBIČAN,
- 1.5. na oslavách 1. mája pred NKP Čierny orol, stavaní mája na Námestí osloboditeľov a na oslavách vstupu SR do EÚ (2004) pred Fontánou Metamorfózy sa zúčastnilo viac ako 30 členov klubu,
- 5.5. na pietnej spomienke pri buste generála M. R. Štefánika pri príležitosti 106. výročia od jeho tragického úmrtia sa zúčastnilo 11 členov.

V tomto období boli vykonané aj návštevy niektorých členov klubu:

- 13.2. navštívil predseda klubu v penzióne pre seniorov Golden Age v Ondrašovej pplk. v. v. Ing. Jozefa BÁTORU. Odovzdal mu ocenenie „Zaslúžilý člen KVD Liptov“ za 25 rokov členstva v klube,
- 18.2. navštívil predseda klubu aj s manželmi Krassovými ŤZP pplk. v. v. Ing. Andreja ŠOLTÝSA. Pri tejto príležitosti odovzdal jeho manželke p. Anne ŠOLTÝSOVEJ ocenenie udelené na ČS 4.2.2025 „Pamätná plaketa KVD Liptov“ za dlhoročnú starostlivosť o svojho ŤZP manžela (13 rokov),
- 6.4. bol navštíviť Stanislav MARUŠČÁK ŤZP plk. v. v. Mgr. Václava BÍLKA.

Od marca využívajú členovia JDS zvýhodnené ceny pri návšteve Aqaparku TATRALANDIA a Vodný svet Bešeňová za tých istých podmienok ako v minulom roku (cena za sezónnu permanentku – Gopass je 90,- €).

Po oprave technologických zariadení na plavárni je od 5.5. spustená prevádzka krytej plavárne na AOS. Od 7.5. ju môžu členovia klubu využívať každú stredu od 16.00 – 18.00 hod. Jednorazový vstup je umožnený pre 20 členov na základe nahláseného zoznamu do evidencie na AOS, po predložení občianskeho preukazu.

Mesto vyhlásilo rok 2025 za Rok Liptovskej Mary. Uplynulo 50 rokov od spustenia vodného diela Liptovská Mara.

Stav členskej základne KVD Liptov k 30.4.2025:

VD – 173, ostatní - 183, spolu KVDL: 354 členov,

KS 3 – 194 členov

Predseda KVD Liptov a vedúci KS 3
Liptovský Mikuláš
pplk. v. v. RSDr. Peter KRAMARČÍK

2. Informácia o konaní členských schôdzí klubu

Podľa plánu práce KVD Liptov (KVDL), Štatútu klubov seniorov mesta a Stanov JDS, sa 4.2.2025 uskutočnili v Dome kultúry v Liptovskom Mikuláši: členská schôdza KVDL, VČS Klubu seniorov 3 (KS 3) a VČS ZO JDS 3. Prezentáciu účasti členov KVDL a KS 3 vykonala mandátová komisia. Výber členských príspevkov od členov KVDL: Ľubica DULANSKÁ a Kamila MARUŠČÁKOVÁ, od členov KS 3: Jiří BARTEJS, Viera BARTEJSOVÁ a Janka KACZENBACHOVÁ. Prezentáciu členov ZO JDS a výber členských príspevkov od členov ZO JDS 3: Edita HALUŠKOVÁ, Darina PETREJEOVÁ, Anna PORUBČANOVÁ a Drahomíra ŠUSTEROVÁ.

Rokovanie členských schôdzí otvoril podpredseda KVDL pplk. v. v. prof. PhDr. Dušan POLONSKÝ, CSc., ktorý privítal všetkých účastníkov a osobne i v mene Rady KVDL, samosprávy a výboru ZO JDS im poprial mnoho zdravia, šťastia, pokoj a pohodu v roku 2025. Zároveň ospravedlnil neúčast predsedu klubu Petra KRAMARČÍKA, z dôvodu jeho hospitalizácie v nemocnici v Liptovskom Mikuláši. Následne riadil celý priebeh rokovania schôdzí.

Privítal hostí, ktorí sa zúčastnili na rokovaní členských schôdzí: poslanec Žilinského samosprávneho kraja a zástupca primátora L. Mikuláša Ing. Rudolf URBANOVIČ, prorektor AOS M.R. Štefánika pre vojenské činnosti plk. Ing. Jaroslav KOMPAN, PhD., členovia našich klubov – funkcionári v iných organizáciách: predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku pplk. v. v. Dr. Michal KOTIAN, predseda Oblastnej organizácie SZPB gen. por. v. v. Ing. Marian ÁČ, PhD., predseda Okresnej organizácie JDS pplk. v. v. Milan BEREŠ, predseda ZO SZPB v L. Mikuláši pplk. v. v. doc. RSDr. Jozef MATIS, PhD., predseda Českého spolku Liptov pplk. v. v. Ing. Jaroslav HAVEL a zaslúžilý funkcionár KVDL plk. v. v. doc. Ing. Jan MAIXNER, CSc.

Vo svojom vystúpení uviedol, že na rokovaní budeme hodnotiť činnosť rady klubu a samosprávy od členských schôdzí, ktoré sa konali 6.2.2024. Na dnešnom rokovaní sa uskutoční aj voľba 9 členov samosprávy a 3 členov revíznej komisie na obdobie troch rokov. Voľby navrhujeme uskutočniť verejným hlasovaním.

Po schválení programu členských schôdzí boli následne schválení: za zapisovateľa Viera LOŽEKOVÁ a overovateľ zápisu Jaroslav MAKOVÝ. Boli zvolené komisie: **mandátová** - predseda Stanislav MARUŠČÁK, členovia Jiří BARTEJS, Viera BARTEJSOVÁ a Ľuboš DULANSKÝ; **volebná** – predseda Ján OBEŠTER, členovia Ján RYBÁRIK a Milan VATRÁL, a **navrhová** - predseda Viktor KACZENBACH, členovia Petr ČECH a Miroslav ŠČASNÝ.

Správu o činnosti R KVDL o plnení úloh z plánu práce a úloh z uznesenia od ČS v roku 2024 predniesol podpredseda klubu Dušan POLONSKÝ.

Uviedol v nej, že sa rade klubu a samospráve podarilo zabezpečiť a zrealizovať všetky úlohy vyplývajúce z uznesenia a plánu práce na rok 2024. Pravidelne sa konali zasadnutia rady klubu a samosprávy, pracovali aj všetky záujmové krúžky a výbor sekcie ŽV. Rok 2024 môžeme zaradiť medzi úspešné v činnosti a aktivitách klubu a jeho členov v rámci klubov seniorov na území mesta.

Z akcií zrealizovaných radou klubu pre členov uviedol tieto: spoločenské posedenie pri príležitosti MDŽ 8.3., stretnutie s členmi KVV Trenčín 20.6., posedenie pri guláši 28.6., stretnutie s jubilantmi klubu 24.10. a spoločenské posedenie na záver roka 22.11. v reštaurácii MAYTEX. Zájazd do obce Lúčky s prehliadkou kúpeľov 21.5., zájazd na Oravu do obce Klin s najvyššou sochou Krista na Slovensku a Oravskú priehradu 11.6., zájazd do Múzea SNP v Banskej Bystrici 5.9. a na výstavu vojenskej techniky IDEB 2024 v Bratislave 15.5.

Naši členovia nechýbali na žiadnom z pietnych aktov, ktoré sa konali v meste na Námestí osloboditeľov, pri pamätníku na Háji Nicovô, ale aj pri pamätných tabuliach v meste, v Demänovskej doline a na Podbanskom, pri príležitosti osláv 80. výročia SNP. Na pietnej spomienke pri príležitosti 105. výročia tragického úmrtia generála M.R. Štefánika 2.5., na úprave a čistení hrobu 3 partizánov na Záhradkách v Demänovskej doline 22.8., v Arboréte v L. Hrádku pri pomníku „Pravda víťazí“ pri príležitosti 106 rokov od vzniku ČSR 28.10. a pri príležitosti MDVV 11.11. pri pamätníku „Matka“, pamätnej tabuli a na Háji Nicovô.

Počas roka boli uskutočňované návštevy ŤZP členov klubu v ich bytoch alebo v zariadeniach pre seniorov. Rada klubu zabezpečovala účasť členov rady a klubu na posledných rozlúčkach s členmi, ktorí nás opustili.

Na záver správy sa poďakoval za vykonanú celoročnú prácu všetkým členom rady klubu a samosprávy, ako aj vedúcim záujmových krúžkov a predsedovi výboru sekcie ŽV, za zorganizovanie Medzinárodného stretnutia bývalých príslušníkov ŽV Českej a Slovenskej republiky, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 25. - 26.5. 2024 v Liptovskom Mikuláši.

Správu o činnosti ZO JDS 3 predniesla Edita HALUŠKOVÁ.

Uviedla v nej, že činnosť ZO JDS 3 sa rozvíja v spolupráci s KVD Liptov a Klubom seniorov 3, ale podieľali sa aj na akciách organizovaných okresnou organizáciou JDS a ústredím JDS. KO JDS sa podarilo uzatvoriť zmluvu s Aquaparkom Tatralandia a Bešeňová, kde členovia JDS využívali zvýhodnené vstupné a nákup sezónnych Gopassov. Veľký záujem členov je o rekondičné týždenné kúpeľné poukazy so štátnou dotáciou, ktoré využilo 24 členov.

Na okresnej prehliadke v prednese poézie a prózy 30.4. nás reprezentoval Stanislav MARUŠČÁK. Na Okresných športových hrách seniorov 28.5., sme uspeli ako najlepší kolektív. Naši členovia sa podieľali aj na ich priebehu a organizačnom zabezpečení. Oľga CHRZANOVÁ a Janka ŤAHÚNOVÁ nás reprezentovali na celoslovenských hrách. Na Majálese v Liptovskom Jáne 31.5., sa zúčastnilo 24 členov. Naša ZO prispela aj darom do tomboly. Hudobná skupina KVD Liptov band a sólisti: Jan NAVRÁTIL a Tomáš ŠAFRAN, nás reprezentovali na okresnej prehliadke spevokolov, sólistov, duet a tanečných súborov 14.6. Na okresnom aktíve JDS s primátormi a starostami okresu L. Mikuláš 9.10., bolo ocenených 8 členov nášho klubu. Na záver poďakovala za celoročnú prácu členom výboru ZO a revíznej komisie.

Správu **mandátovej komisie** predniesol Stanislav MARUŠČÁK. Účasť na ČS:

- zo 177 členov KVDL - poberateľov VD je prítomných 106, t.j. 59,9 %
- zo 184 ostatných členov klubu je prítomných 103, t.j. 55,9 %
- z 215 členov KS 3, je prítomných 128, t.j. 59,5 %

– zo 182 členov ZO JDS 3, je na členskej schôdzi prítomných 118, t.j. 64,8 %
Členské schôdze boli uznášaniaschopné.

Návrh na voľbu 9 členov samosprávy a 3 členov revíznej komisie KS 3 predniesol Ján OBEŠTER. Nasledovalo **verejné hlasovanie, ktoré** riadil Dušan POLONSKÝ. Po hlasovaní vyhlásil, že prítomní účastníci na členskej schôdzi zvolili všetkých kandidátov do uvedených orgánov KS 3.

Správu o hospodárení KVD Liptov a KS – 3 v roku 2024 a návrh rozpočtu na rok 2025 predniesla Ľubica DULANSKÁ – hospodárka klubu.

Správu o hospodárení ZO JDS 3 v roku 2024 a návrh rozpočtu na rok 2025 predniesla za neprítomnú hospodárku ZO JDS 3 Edita HALUŠKOVÁ.

Správu revíznej komisie KVD Liptov a KS 3 za rok 2024 predniesol jej predseda Jozef KOLENČÍK.

V rámci programu vystúpili **hostia členských schôdzí**: Rudolf URBANOVIČ, Ján KOMPAN, Marián ÁČ, Milan BEREŠ a Michal KOTIAN, ktorí informovali o činnosti orgánov mesta, o aktivitách AOS, pôsobnosti Oblastnej organizácie SZPB, o činnosti OO JDS i Republikovej rady JDS. Vo svojich vystúpeniach poukázali na význam činnosti KVVDL, KS 3 a ZO JDS 3 a vyjadrili podporu klubovej činnosti. Pozitívne hodnotili činnosť Rady KVVDL a samosprávy pri napĺňaní plánu práce a účasti členov klubu na spoločenských, kultúrnych, športových a spomienkových akciách mesta a iných organizácií.

Počas rokovania boli odovzdané **ocenenia, ktoré udelila Rada KVD Liptov** v zmysle Smernice o udeľovaní ocenení. Zoznam všetkých ocenených je uvedený v článku 3.

Návrh plánu práce KVD Liptov na rok 2025 a Návrh uznesenia z ČS KVD Liptov, VČS Klubu seniorov 3 a VČS ZO JDS 3 predniesol predseda návrhovej komisie Viktor KACZENBACH.

V **diskusii** vystúpili so svojimi príspevkami 4 členovia klubu (PAVLOV, VRBIČAN, KOLENČÍK a MAKOVÁ). Odznelo v nej aj poďakovanie rade klubu a predsedovi KVVDL za jeho dlhoročnú obetavú prácu v tejto funkcii. Ocenili ponuku rôznych akcií pre členov klubu v pláne práce na rok 2025.

Schválenie uznesenia z rokovania členských schôdzí vykonal riadiaci schôdzí.

Ukončenie rokovania členských schôdzí – vykonal podpredseda KVD Liptov Dušan POLONSKÝ. Poďakoval za účasť na rokovaní všetkým členom klubu a prítomným hosťom za ich diskusné vystúpenia, za aktuálne informácie pre členov klubu a vyjadrenú podporu činnosti KVVDL, ako aj za podnetné návrhy, ktoré budú využité v práci KVVDL v ďalšom období. Na záver poďakoval Viere LOŽEKOVEJ za zápis z rokovania členských schôdzí, hospodárke klubu Ľubici DULANSKEJ a hospodárke ZO JDS 3 za výber členských príspevkov, predsedom a členom jednotlivých komisií za ich prácu počas rokovania. Členom Rady KVD Liptov za prevoz materiálu z klubu, ako aj za prípravu miestnosti a priestorov v Dome kultúry na rokovanie. Poďakoval aj riaditeľovi DK a jeho pracovníkom za poskytnutú pomoc, zabezpečenie priestorov a ozvučenie miestnosti rokovania.

3. Udelené ocenenia na ČS KVD Liptov 4.2.2025

V zmysle Smernice o udeľovaní ocenení podľa článku 1.2 písmeno a) udelila Rada KVD Liptov **„Diplom“**:

p. Oľge CHRZANOVEJ

pplk. v. v. Ing. Jozefovi KOLENČÍKOVI

Mgr. Anne PORUBČANOVEJ

p. Janke ŤAHÚNOVEJ

- všetkým za vzornú športovú reprezentáciu KVDL na verejnosti

V zmysle Smernice o udeľovaní ocenení podľa článku 1.2 písmeno b) udelila Rada KVD Liptov **„Ďakovný list“**:

práp. v. v. Viere BARTEJSOVEJ

p. Janke ŤAHÚNOVEJ

pplk. v. v. Ing. Janovi NAVRÁTILOVI

MVDr. Tomášovi ŠAFRANOVI

- všetkým za aktívnu reprezentáciu klubu na verejnosti

pplk. v. v. Milanovi BEREŠOVI - za dlhoročné vedenie krúžku stolného
tenisu

kpt. v. v. Pavlovi HRIADELOVI

p. Janke KACZENBACHOVEJ

pplk. v. v. Ing. Viktorovi KACZENBACHOVI

p. Kamile MARUŠČÁKOVEJ

pplk. v. v. Ing. Jánovi OBEŠTEROVI

- všetkým za kvalitné a zodpovedné plnenie úloh v rade klubu

npráp. v. v. Otovi MURANICOVI

za aktivitu pri zabezpečení stretnutí krúžku mariáša

pplk. v. v. Ing. Ladislavovi ZAHRADNÍKOVI

- za pomoc pri zabezpečení stretnutia príslušníkov ŽV

V zmysle Smernice o udeľovaní ocenení podľa článku 1.2 písm. c) udelila Rada KVD Liptov **„Pamätný list“**

genpor. v. v. Ing. Mariánovi ÁČOVI, PhD.

pplk. v. v. doc. RSDr. Jozefovi MATISOVI, PhD.

- za osobnú aktivitu pri organizácii osláv 80. výročia SNP

V zmysle Smernice o udeľovaní ocenení podľa článku 1.2 písm. d) udelila Rada KVD Liptov **„Čestné uznanie“**:

p. Ľubici DULANSKEJ - za zodpovedné plnenie úloh hospodárky klubu

pplk. v. v. Ing. Ľubošovi DULANSKÉMU

p. Viere LOŽEKOVEJ

pplk. v. v. Stanislavovi MARUŠČÁKOVI

pplk. v. v. prof. PhDr. Dušanovi POLONSKÉMU, CSc.

- všetkým za kvalitné a zodpovedné plnenie úloh v rade klubu

Ing. Rudolfovi URBANOVIČOVI – zástupcovi primátora mesta

- za poskytnutú pomoc pri stretnutí príslušníkov ŽV

Ing. Dušanovi MESÁROŠOVI – kvestorovi AOS

– za aktívnu spoluprácu pri zabezpečení akcií klubu

Spoločnosti DELTECH s.r.o.

– za poskytnutý finančný dar v prospech klubu

V zmysle Smernice o udeľovaní ocenení podľa článku 1.2 písm. e), udelila Rada KVD Liptov **„Pamätnú plaketu KVDL“ s Certifikátom o udelení**:

053 - pplk. v. v. Ing. Jaroslavovi HAVLOVI – za prezentáciu klubu na vo funkcii predsedu Českého spolku Liptov

054 - pplk. v. v. Vasilovi PAVLJUKOVI – za reprezentáciu klubu na súťažiach raketových modelárov

055 - p. Anne ŠOLTÝSOVEJ – za dlhoročnú obetavosť pri opatrovaní svojho ŤZP manžela

V zmysle Smernice o udeľovaní ocenení podľa článku 1.2 písm. g), udelila Rada KVD Liptov titul **„Čestný člen klubu“** za 25 rokov členstva v klube:

pplk. v. v. Ing. Jozefovi BÁTOROVI

pplk. v. v. Stanislavovi MARUŠČÁKOVI

pplk. v. v. Ing. Ľubomírovi MIKITOVI

plk. v. v. doc. Ing. Milanovi VATRÁLOVI, CSc.

V zmysle Smernice o udeľovaní ocenení podľa článku 1.2 písm. h), udelila Rada KVD Liptov titul **„Zaslúžilý funkcionár“**:

plk. v. v. prof. Ing. Ľubomírovi BELANOVI, CSc. – za dlhoročné pôsobenie v MFK Tatran Liptovský Mikuláš

Mgr. René DEVEČKOVI – riaditeľ Domu Kultúry

– za dlhoročnú spoluprácu s KVD Liptov

pplk. v. v. doc. Ing. Otovi KOVÁČOVI, CSc. – za činnosť vo funkcii predsedu spoločenstva vlastníkov bytov

plk. v. v. MUDr. Jurajovi SÝKOROVI – za dlhoročnú prácu športového lekára v rámci mesta

4. Plán práce klubu na rok 2025

A: Zasadania, besedy, porady, schôdze		
1.	Zasadania rady klubu a samosprávy - miestnosť rady klubu od 14.00 – 16.00 hod.	6.5., 3. 6., 1.7., 2.9., 7.10., 4.11., 2.12. a 16.12.2025
2.	Zasadania Predsedníctva OO JDS, účasť predseda ZO JDS 3 – od 09.30 – 11.00 hod.	7.5., 4.6., 6.8., 4.9., 1.10., 6.11. a 4.12.2025
3.	Zasadania výboru ZO JDS 3 - miestnosť klubu. 14.00 -15.00 hod.	7.5., 4.6., 6.8., 4.9., 1.10., 6.11. a 4.12.2025
4.	Zasadania výboru sekcie železničného vojska, miestnosť klubu - predseda výboru.	Prvý utorok v mesiaci od 16.00 – 17.30 hod.
5.	Zasadanie rady starších u primátora mesta Liptovský Mikuláš.	podľa pozvánky
6.	Zasadnutie redakčnej rady Spravodajcu klubu - miestnosť rady klubu.	28.04. a 24.11.2025 14.00 – 16.00 hod.
7.	Okresný aktív funkcionárov OO JDS a ZO JDS s primátormi miest a starostami obcí okr. L. Mikuláš	08.10.2025 od 09.30 hod. v obci Žiar
8.	Zasadanie Republikovej rady JDS vo veľkej zasadačke MsÚ Liptovský Mikuláš	26.11.2025 o 09.00 hod.
9.	Výročná členská schôdza KVD Liptov, ČS KS 3 a VČS ZO JDS 3 za rok 2025 - DK v L. Mikuláši.	03.02.2026 o 14.30 hod Veľká sála Domu kultúry

B: Kultúrne - spoločenské a športové aktivity klubu		
1.	Činnosť krúžku hráčov <i>mariáša</i> - miestnosť klubu – zodpovedá vedúci krúžku.	každú stredu v mesiaci od 10.00 – 13.00 hod.
2.	Činnosť krúžku <i>stolného tenisu</i> – miestnosť klubu - zodpovedá vedúci krúžku.	každý pondelok a štvrtok od 10.00 – 13.00 hod.
3.	Nácviky <i>hudobného krúžku</i> – vedúci krúžku.	každú stredu od 13.15 hod.
4.	Kultúrny program ku „Dňu matiek“ v Synagóge	11.5.2025 o 15.00 hod.
5.	Oslava „Dňa matiek“ v Závažnej Porube – ZO JDS	14.5.2025
6.	Zájazd na Duklu a do Svidníka. Prihlásiť sa a zaplatiť hospodárovi klubu do 05.05.2025.	15.05.2025 Autobusom AOS 07.00 – 17.00 hod.
7.	Okresné športové hry seniorov – organizuje OO JDS L. Mikuláš. Účasť šport. družstva KVDL.	28.05.2025 od 08.30 hod. Centrum voľného času
8.	Majáles v L. Jáne - organizovaný OO JDS, výška vstupného bude včas oznámená.	30.05.2025 od 14.00 hod.
9.	40. Medzinárodné stretnutie bývalých príslušníkov a zamestnancov <i>Žel. vojska SR a ČR</i> v Sázave.	31.05- 01.06.2025 Česká republika
10.	Okresná prehliadka spevokolov, sólistov, duet, tanečných súborov a skupín. Organizuje OO JDS.	10.06.2025 od 09.00 hod. v DK Liptovský Mikuláš
11.	Zájazd na Oravský hrad pre členov KS 3. Prihlásiť sa a zaplatiť hospodárovi klubu do 09.06.2025	12.06.2025 Autobusom AOS 08.00 – 15.30 hod.

12.	Stoličné dni mesta Liptovský Mikuláš na Námestí osloboditeľov	13. - 14.6.2025 od 10.00 hod.
13.	Krajské športové hry seniorov organizované KO JDS – účasť postupujúcich z OŠHS v L. Mikuláši	17.6.2025 v Námestove
14.	Stretnutie členov R KVDL s Radou klubu Vojnových veteránov Trenčín v Liptovskom Mikuláši	19.06.2025 09.00 – 16.00 hod.
15.	7. ročník Veteránskeho výstupu na Ďumbier a Chatu gen. M. R. Štefánika.	21.06.2025 07.00 – 13.30 hod. Hotel Trangoška
16.	Posedenie pri guláši a pive, spojené s hudbou a tancom. Prihlásiť sa a zaplatiť hospodárovi klubu do 23.6.2025	26.06.2025 16.30 - 21.00 hod. reštaurácia MAYTEX
17.	54. ročník turistickej a poznávacej akcie „Po stopách 2. čs. pdb. 1. čas. v SNP“ s prechodom Chabenca.	14.08.2025 06.30 – 18.00 hod. Magurka, Lomnistá dolina
18.	30. ročník Medzinárodného vojenského výstupu na Kriváň - organizovaný ZV SR a VS ŠOSR.	05.09. - 07.09.2025 Tatranské Zruby
19.	Celoslovenské športové hry JDS	10.-11.9.2025 Zvolen
20.	Deň železničiarov – stretnutie bývalých zamestnancov ŽV, slúžiacich v posádke Liptovský Mikuláš.	19.09. 2025 – účasť podľa pozvánky
21.	Zájazd na Prečerpávaciu vodnú elektrárňu Čierny Váh a Liptovskú Mašu v Liptovskom Hrádku. Prihlásiť sa a zaplatiť hospodárovi klubu do 22.9.2025.	25.09.2025 08.00 – 15.30 hod. Autobusom AOS
22.	Turistický pochod do Žiarskej doliny a na symbolický cintorín pri Žiarskej chate.	10.10.2025 autobusom SAD alebo autami
23.	Výstup na Slemä – organizuje SZPB v L. Porúbke a Klub vojenských výsadkárov Jozefa Gabčíka v Žiline.	11.10.2025 08.00 Liptovská Porúbka
24.	Stretnutie členov RKVD a hostí s členmi, ktorí sa v roku 2025 dožili životného jubilea. Prihlášky hospodárovi klubu do 17.10.2025.	23.10.2025 od 15.30 hod. reštaurácia MAYTEX
25.	Spoločenské posedenie členov klubu s manželkami na záver roka 2025. Prihlásiť sa a zaplatiť hospodárovi klubu do 24.11.2025.	28.11.2025 17.00 do 24.00 hod. reštaurácia MAYTEX

C: Slávnosti, oslavy, spomienkové pietne akty

1.	Oslavy 1. mája a vstupu SR do EÚ (2004) pri NKP Čierny orol, stavenie mája na Námestí osloboditeľov a otvorenie Fontány Metamorfózy	01.05.2025 o 10.00 hod., 11.00. hod. a 12.00 hod.
2.	Pietna spomienka pri príležitosti 106. výročia tragickej smrti M. R. Štefánika	05.05.2025 o 14.00 hod. pred vstupom do AOS
3.	80. výročie Dňa víťazstva nad fašizmom – kladenie vencov na Námestí osloboditeľov	08.05.2025 o 17.00 hod.
4.	Slávnostné vyradenie a promócie absolventov AOS generála M.R. Štefánika	04.07.2025 09.30 – 13.00 hod.
5.	Úprava a čistenie hrobu partizánov v Demänovskej doline (súčasne aj úprava priestorov klubu).	20.08.2025 Od 09.00 RKVD
6.	81. výročie SNP – kladenie vencov na Námestí osloboditeľov a pri pamätníku na Háji Nicovô.	28.08.2025 o 14.00 hod.

7.	107. rokov od vzniku samostatnej ČSR, pamätník „Pravda víťazí“ - arborétum v Liptovskom Hrádku.	28.10.2025 o 13.00 hod. Český spolok Liptov
8.	Pietna spomienka pri hroboch významných rodákov a vojnových obetí - NKP na Háji Nicovô o 14.00 hod. o 15.00 hod. na Vrbickom cintoríne	30.10.2025
9.	Pietny akt pri príležitosti MDVV – 107 rokov od ukončenia 1. sv. vojny, pri pamätníku „Matka“ a „Pamätnej tabuli“, následne aj pri pomníku vojnovým veteránom na Háji Nicovô.	11.11.2025 o 11.11. hod.

D: Ostatné aktivity Rady KVDL a KS 3		
1.	Každý mesiac spracovať a odoslať na Odbor sociálny na MsÚ „Výkaz o činnosti KS 3“ vždy do 15. v mesiaci – vedúci KS 3.	
2.	Účasť na slávnostných vojenských aktoch a podujatiach organizovaných AOS M - podľa pozvánky.	
3.	Spolupracovať s klubmi seniorov na území mesta a OO JDS, aktívne sa zapájať do ich športových, kultúrnych a iných záujmových činností.	
4.	Účasť členov klubu na spoločenských a kultúrnych akciách, ktoré organizuje mesto a Dom kultúry pre seniorov – podľa ponuky.	
5.	Účasť na podujatiach a akciách iných spoločenských organizácií: SMOPaJ, MJK, Dom Matice slovenskej, Dom súrodencov Rázusovcov a pod.	
6.	Starostlivosť o zariadenie a priestory, pridelené pre činnosť klubu a vonkajší priestor pred budovou klubu – priebežne.	
7.	Inventúra materiálu v klube, poskytnutého od MsÚ a kancelárskeho materiálu, poskytnutého od VÚ 1355.	
8.	Návštevy imobilných a ŤZP členov klubu pri ich životných jubileách určenými členmi a R KVD.	
9.	Zabezpečovať smútočné kytice a účasť na posledných rozlúčkach s členmi klubu a s bývalými príslušníkmi OSSR – predseda + sociálno-právny úsek.	

6. Štruktúra členskej základne k 31.12.2024

Spolu: 361 členov - 177 VD, z toho 170 mužov a 5 žien

- 184 ostatných členov, z toho 36 mužov a 148 žien

Spolu: 361 členov, z toho 208 mužov a 153 žien

94 rokov: mjr. v. v. Oldřich CULEK,
plk. v. v. Ing. Jaroslav ČEVELA,
plk. v. v. MUDr. Mikuláš KORMANÍK († 8.4.2025),

92 rokov: plk. v. v. Ing. Štefan KOLENA († 17.1.2025),
pplk. v. v. Ondrej KMEŤ

91 rokov: p. Rudolf PENKALA

Vekové zloženie: 361 členov VD – 177 / ostatní – 184

Nad 90 rokov:	6 členov (1,66 %)	5 (2,82%)	1 (0,54%)
81 – 90 rokov:	44 členov (12,18%)	30 (16,94%)	14 (7,60%)
71 – 80 rokov:	132 členov (36,56%)	72 (40,67%)	60 (32,60%)
61 – 70 rokov:	132 členov (36,56%)	58 (32,76%)	74 (40,21%)
51 – 60 rokov:	23 členov (6,37%)	9 (5,08%)	14 (7,60%)
41 – 50 rokov:	18 členov (4,98%)	3 (1,69%)	15 (8,15%)
31 – 40 rokov:	4 členovia (1,10%)		4 (2,17%)
21 – 30 rokov:	2 členovia (0,55%)		2 (1,08%)

Vekový priemer:

Spolu = 69,36 roka /VD = 72,40 roka / Ostatní = 66.44 roka

Výsluhoví dôchodcovia podľa hodnosti: 177 členov

generál: 1 člen (0,56%) – gen. por. v. v. Ing. Marián ÁČ, PhD.
plukovník: 49 členov (27,68%)
podplukovník: 76 členov (42,93%)
major: 32 členov (18,07%)
kapitán: 9 členov (5,08%)
nadporučík: 2 členovia (1,12%)
nadpráporčík: 4 členovia (2,25%)
práporčík: 2 členovia (1,12%)
nadrotmajster: 1 člen (0,56%)
rotmajster: 1 člen (0,56%)

5. Uznesenie z ČS KVD Liptov, VČS Klubu seniorov 3 a VČS ZO JDS 3 zo 4.2.2025

A: Členská schôdza vzala na vedomie :

1. Správu o činnosti KVD L a KS 3 od ČS v roku 2024
2. Správu o činnosti ZO JDS 3 za rok 2024
3. Správu o hospodárení KVD Liptov a ZO JDS 3
4. Správu revíznej komisie KVD Liptov a ZO JDS 3

B: Členská schôdza schvaľuje:

1. Rozpočet KVD Liptov a ZO JDS 3 na rok 2025
2. Plán práce KVD Liptov a ZO JDS 3 na rok 2025
3. Voľbu 9 členov samosprávy na obdobie 3 rokov
4. Voľbu 3 členov revíznej komisie na obdobie 3 rokov
5. Výšku členského príspevku KVLD na rok 2026 vo výške:
 - 12,- € – poberatelia VD, 8,- € – ostatní členovia klubu
 - 3,- € - členský príspevok člena ZO JDS 3
 - 1,- € - členský príspevok člena KS 3
6. Uznesenie z členskej schôdze

C: Členská schôdza ukladá:

a) Rade KVD Liptov a samospráve Klubu seniorov 3:

1. Vyhodnotiť podnety a návrhy z diskusie z ČS na zasadnutí rady klubu a samosprávy. S ich riešením zoznámiť členskú základňu.
Termín: do 5.3.2025 predseda klubu
2. Obnovovať členskú základňu, prijímať nových členov do klubu, najmä z radov bývalých profesionálnych vojakov.
Termín: úloha trvalá členovia rady klubu
3. Zabezpečovať aktívne zapájanie sa členov klubu seniorov do športových súťaží, spoločenských, kultúrnych a iných podujatí v rámci mesta.
Termín: priebežne vedúci KS 3 a vedúci krúžkov
4. V spolupráci s Mestom, AOS, Oblastným výborom SZPB a Českým Spolkom zabezpečovať účasť členov klubu na oslavách významných výročí a udalostí pri pamätníkoch v meste, na Háji Nicovô, v Liptovskom Hrádku a pamätníkoch v okolí Liptovského Mikuláša.
Termín: počas roka priebežne predseda klubu
5. Zabezpečovať pravidelné návštevy ŤZP členov klubu a účasť členov rady a klubu na posledných rozlúčkach s bývalými členmi klubu
Termín: úloha trvalá členovia rady klubu
6. Každý mesiac spracovať a odoslať vedúcej Odboru sociálneho na MsÚ „Výkaz o činnosti členov Klubu seniorov 3“.
Termín: do 15 -ho v mesiaci vedúci KS 3

7. Vykonávať kontrolu materiálu a vybavenie klubu spotrebným materiálom, udržiavať čistotu a poriadok v priestoroch klubu a pred klubom.
Termín: priebežne správca klubu a vedúci krúžkov
8. Pripraviť, spracovať a zabezpečiť redakčnou radou KVDL vydanie 2 čísiel Spravodajcu klubu 1/2025 a 2/2025 (ročník 32).
Termín: máj a december 2025 redakčná rada, predseda klubu
9. Pravidelne obsahovo naplňať webovú stránku klubu: www.kvd-liptov.sk o aktuálnej činnosti rady klubu, samosprávy a akciách pre členov klubu
Termín: priebežne predseda klubu + webmajster
10. Zabezpečiť zhotovenie „Plakety KVD-L“ pri príležitosti 35 rokov od založenia KVD a vlajočku KS 3 pri príležitosti 10 rokov od vzniku KS 3 v Liptovskom Mikuláši, ktoré uplynú v roku 2026.
Termín: do 30.11.2025 predseda, tajomník

b) Výboru a členom ZO JDS 3:

1. Pravidelne informovať členskú základňu o kultúrno-spoločenských, športových akciách a ponuke rekreačných pobytov pre členov JDS.
Termín: priebežne predseda ZO JDS 3
2. Zaplatiť členský príspevok v stanovenej výške hospodárovi výboru ZO JDS
Termín: do 31.3.2025 noví členovia priebežne
3. Aktívne sa zapájať do kultúrnych aktivít a športovo- rekreačných súťaží organizovaných OO JDS
Termín: priebežne počas roka výbor a členovia ZO JDS

c) Všetkým členom KVD Liptov a Klubu seniorov 3:

1. Zvýšiť svoju osobnú aktivitu a účasť na jednotlivých akciách z plánu práce, zapájať sa do činnosti v záujmových krúžkoch klubu
Termín: úloha trvalá všetci členovia klubu
2. Zaplatiť členský príspevok v stanovenej výške hospodárovi klubu
Termín: do 31.3.2025 noví členovia priebežne
3. Na webovej stránke klubu: www.kvd-liptov.sk sa informovať o činnosti klubu, kde sú prezentované aktivity a akcie klubu a dokumenty klubu
Termín: úloha trvalá všetci členovia klubu
4. Využívať prítomnosť predsedu a hospodára klubu v miestnosti klubu každý pondelok od 14.00 – 16.00 hod. na vzájomnú výmenu informácií o činnosti rady klubu a plánovaných akciách
Termín: úloha trvalá všetci členovia klubu
5. Zapájať sa do činnosti a aktivít v rámci klubov seniorov mesta, podľa svojich možností pomáhať pri údržbe a zveľadňovaní priestorov klubu
Termín: priebežne počas roka členovia KVDL a KS 3
6. Oznámiť zmenu v osobných údajoch, na vykonanie opravy v evidencii členskej základne u hospodára a predsedu klubu. K tomu využiť e-mailovú adresu na predsedu a hospodára klubu.
Termín: priebežne všetci členovia klubu

7. 80. výročie Karpatsko-duklianskej operácie

Dňa 6. októbra 2024 sme si pripomenuli Deň hrdinov Karpatsko-duklianskej operácie a 80. výročie Karpatsko-duklianskej operácie (ďalej len KDO), ktorou sa začalo priame oslobodzovanie Československa (viď. nasledujúci bod Spravodajcu). KDO, ktorá bola v podstate útočnou operáciou vojsk 38. armády 1. ukrajinského frontu (1. UF) maršala I.S. Koneva a časti síl 1. gardovej armády 4. ukrajinského frontu gen. plk. I.J. Petrova, bola jednou z najťažších na našom území (a vôbec v stredoeurópskom priestore) a vyžiadala si veľké množstvo obetí – ako na strane sovietskych vojsk, 1. čs. armádneho zboru (ďalej 1. čs. AZ), tak aj nemeckých vojsk.

V prvom rade možno upozorniť na tú skutočnosť, že základným predpokladom úspechu Slovenského národného povstania (SNP) bolo rýchle spojenie povstaleckých ozbrojených síl na strednom Slovensku s Červenou armádou. Organizátori povstania počítali s tým, že sovietskym vojskám otvorí cestu cez karpatské priesmyky Východoslovenská armáda, ktorá bola rozmiestnená v priestore Prešov–Humenné–Medzilaborce–Bardejov. Ako vieme, tento zámer stroskotal, pretože Nemci väčšinu jednotiek Východoslovenskej armády na prelome augusta a septembra 1944 odzbrojili a sami zaujali obranu na karpatských hrebeňoch. Exilová československá vláda v Londýne napriek tomu vyvinula veľké úsilie k tomu, aby zabezpečila povstalcov sovietsku pomoc.

Na toto úsilie sovietske hlavné velenie reagovalo a skutočne zmenilo operačné plány. 2. septembra 1944 schválilo útočnú vojenskú operáciu na smeroch Krosno–Duklianský priesmyk –Prešov a Sanok –Lupkovský priesmyk – Medzilaborce. Na túto ofenzívu vyčlenilo, ako sme už uviedli, 38. armádu 1. UF pod velením gen. K.S. Moskalenka a časť 1. gardovej armády 4. UF, ktorej velil gen. A.A. Grečko. Súčasťou 38. armády bol 1. čs. AZ na čele s gen. Janom Kratochvílom. Proti nim stála časť nemecká armádna skupina „Heinrici“ generála G. Heinriciho, ktorú tvorili nemecká 1. tanková armáda a maďarská 1. armáda.

Oficiálne KDO začala ráno 8. septembra 1944. Hlavné sily 4. UF boli o deň neskôr nasadené do Karpatsko-užhorodskej operácie (ďalej len KUO). KDO sa tak spoločne s KUO stali súčasťou tzv. Východokarpatskej operácie. Spočiatku sa predpokladalo, že útočiace vojská dosiahnu v priebehu piatich dní Prešov, no zakrátko sa ukázal ako príliš optimistický. Početnú a technickú prevahu na strane Červenej armády totiž eliminoval horský terén a dôkladne vybudované nemecké obranné postavenia. Navyše dlho trvajúce dažde a hmly výrazne obmedzovali činnosť sovietskeho letectva. Preto veliteľ 1. UF maršal I.S. Konev rýchlo našiel „obetných baránkov“, ktorým pripísal zodpovednosť za pomalý postup a narastajúce straty. Medzi veliteľmi, ktorí boli odvolaní z funkcie, bol aj gen. J. Kratochvíl. Na jeho miesto nastúpil 10. septembra 1944 generál Ludvík Svoboda.

Napriek tomu, že útoky sovietskych vojsk a 1. čs. AZ nesplnili stanovené ciele, nemecké velenie bolo prinútené stiahnuť z východného Slovenska asi 12 500 mužov, čo sa pozitívne odrazilo na dočasnej stabilizácii povstaleckého frontu. 20. septembra 1944 sa do priestoru severne od Medzilaboriec prebojovali jednotky 3. horského zboru 1. gardovej armády, ktoré na druhý deň oslobodili prvú slovenskú obec Kalinov. Na úseku 38. armády prenikli 4. októbra 1944 na slovenské územie cez Duklianský priesmyk príslušníci 67. streleckého zboru. V rovnakom priestore prekročili 6. októbra 1944 štátne hranice predsunuté časti 1. čs. AZ. Pri explózii míny vtedy zahynul veliteľ jeho 1. brigády generál Jaroslav Vedral - Sázavský.

Nemci zaujali po ústupe z Duklianskeho priesmyku silné obranné postavenie pri obci Nižný Komárnik. Vzhľadom na to sa velenie 38. armády rozhodlo preniesť ťažisko útoku na smer Kapišová – Svidník. V dňoch 21.–27. októbra 1944 došlo v „Údolí smrti“ medzi obcami Nižná Pisaná a Kapišová k najťažším bojom počas celej KDO. V rovnakom období sa nemeckým vojskám podarilo poraziť povstaleckú armádu. Vzhľadom na dosiahnuté pozície a úpornú nemeckú obranu sa sovietske vrchné velenie rozhodlo 28. októbra 1944 Východokarpatskú operáciu zastaviť a prejsť do dočasnej obrany.

V čase od 30. októbra až do 18. novembra 1944 sa sovietske vojská aj jednotky 1. čs. AZ snažili pokračovať v smere na Hunkovce, no nemecké vojská sa úporne bránili a ich postup zastavili. 19. novembra sa podarilo zmieneným vojskám pokračovať v útoku a dosiahnuť úsek Krajná Poľana - Bodružal. V dňoch 26.–28. novembra sovietske vojská a 1. čs. AZ prenasledovali ustupujúce nepriateľské jednotky na smere Bodružal, Gribov, Vislavu, Stročín a pozdĺž cesty Bodružal–Miroľa–Bukovce–Stropkov. Dňa 27. novembra sovietske vojská a pechota 1. čs. brigády AZ dosiahla Stročín a na svitaní dňa 28. 11. 1944 dosiahli mesto Stropkov. Prekročiť rieku Ondavu z chodu sa ale nepodarilo a na začiatku decembra dostali rozkaz prejsť do obrany, ktorá sa k 7. decembru 1944 tiahla v dĺžke 25 km pozdĺž Ondavy od Breznice cez Sitník, Stropkov, Tisinec na Duplín a Stročín až k Nižnému Orlíku.

V tom čase už 38. armáda spolu s 1. čs. AZ pôsobila v zostave 4. UF, do podriadenosti ktorého prešla 26. novembra 1944. Na začiatku poslednej dekády decembra sa úsek obrany postupujúcich vojsk (v tom aj 1. čs. AZ) rozšíril k Vápeníku a 2. januára 1945 až poľskej obci Ciechania, čím dosiahol dĺžku 36 km. Na druhý deň prešiel zbor do podriadenosti 1. gardovej armády gen. plk. A.A. Grečka a v jeho zostave pokračoval pri oslobodzovaní nášho územia - Československa.

Straty bojujúcich strán zostávajú dodnes predmetom polemík. Obete 38. armády sa odhadujú na 13 500 padlých, nezvestných a zomrelých a 48 000 ranených. Nenávratné straty 1. čs. AZ boli vyčíslené na 1 630 mužov a vyše 4 000 ďalších utrpelo zranenie. Nemecké vojská mali najmenej 20 000 mŕtvych, ranených a nezvestných.

8. 80. výročie víťazstva nad fašizmom

8. mája 2025 si svet pripomenie 80. výročie skončenia druhej svetovej vojny, ktorá sa začala 1. septembra 1939. V tento deň nacistické Nemecko a jeho spojenec Slovensko spoločne zaútočili na Poľsko.

Druhá svetová vojna potom trvala dlhých 2 194 dní. V Európe sa skončila podpísaním bezpodmienečnej kapitulácie Nemecka 8. mája 1945. Jej definitívny koniec však nastal podpísaním bezpodmienečnej kapitulácie Japonska na americkej bojovej lodi v Tokijskom zálive 2. septembra 1945.

Do tejto doposiaľ najstrašnejšej vojny v dejinách ľudstva sa postupne zapojilo viac než 60 krajín sveta, v ktorých žilo asi 80 percent vtedajšej svetovej populácie. Priama bojová činnosť zasiahla územie 40 štátov: bojovalo sa v Európe, severnej Afrike, na Atlantiku, v Oceánii, v južnej a juhovýchodnej Ázii. Do armád bojujúcich štátov bolo, postupne zaradených až 110 miliónov ľudí. Počas šiestich rokov trvania vojny zomreli a utrpeli zranenia desiatky miliónov ľudí. Podľa najnovších vedeckou obcou akceptovaných údajov v nej zahynulo cca 60 miliónov ľudí. Zo súhrnného počtu týchto vojnových obetí pripadá približne 83 % na príslušníkov štátov protifašistickej koalície a 17 % obetí na obyvateľstvo mocností Osi a ich Spojencov. Najväčšie straty, takmer 27 miliónov vojakov a civilistov, utrpel vtedajší Sovietsky zväz. Suma celkových výdavkov na vojnu predstavovala 4 trilióny amerických dolárov.

Po účasti vo vojne proti Poľsku a zapojení do vojny proti Sovietskemu zväzu vyhlásila Slovenská republika ako signatár Paktu troch mocností 12. decembra 1941 vojnu Spojeným štátom americkým a Veľkej Británii. Vojaci slovenskej armády tak od začiatku druhej svetovej vojny do jej posledných dní na európskom bojisku, okrem územia svojej vlasti, pôsobili na území súčasných desiatich krajín, a to Poľska, Ukrajiny, Bieloruska, Ruska, Moldavska, Rumunska, Maďarska, Rakúska, Talianska a Česka.

Na druhej strane od prvých dní vojny sa Slováci a príslušníci národností žijúcich na území Slovenska aktívne zapojili na rôznych bojiskách do vojnových operácií proti nacistickému Nemecku a jeho satelitom, a to nielen v čs. vojenských zahraničných jednotkách, v povstaleckej 1. čs. armáde na Slovensku a v domácom partizánskom hnutí, ale aj v armádach iných štátov protifašistickej koalície, či v hnutiach odporu na území okupovaných krajín.

Čs. vojenské jednotky vytvorené v zahraničí sa zúčastnili na bojoch v Poľsku a vo Francúzsku, podieľali sa na protivzdušnej obrane Veľkej Británie, na leteckej vojne proti Nemecku a jeho spojencom v radoch britského kráľovského letectva, invázie do severného Francúzska, bojovali v severnej Afrike a v Sýrii. Na východnom fronte bojovali v Charkovskej obrannej operácii, Kyjevskej útočnej operácii, Kyjevskej obrannej operácii, v Žitomírsko - berdičevskej a Korsuň - ševčenskovej operácii.

Čs. vojenské jednotky, ktoré sa počas druhej svetovej vojny sformovali na území Poľska, Francúzska, Stredného východu, Veľkej Británie a Sovietskeho zväzu, ako aj jednotky povstaleckej 1. čs. armády na Slovensku a partizánske jednotky síce predstavovali len nepatrnú časť miliónových armád protifašistickej koalície, ale ich boje a obete sa napriek tomu stali uznávanou súčasťou vojenského úsilia demokratických národov a štátov víťaznej koalície druhej svetovej vojny.

Účasť Slovákov v čs. protifašistickom odboji v rokoch druhej svetovej vojny má svoje osobité a nezastupiteľné miesto v novodobej histórii Slovenska. Národnooslobodzovací boj v rokoch druhej svetovej vojny výrazne sformoval charakter, myslenie a konanie jeho účastníkov a ovplyvnil život nasledujúcich generácií, pre ktoré sa stal trvalým zdrojom poučenia, hrdosti a vlastenectva.

Do bojov pri oslobodzovaní Slovenska, trvajúcich od prvej dekády septembra 1944 do začiatku mája 1945, sa aktívne zapojili príslušníci 1. čs. armádneho zboru v ZSSR, ktorý bol sformovaný na území vtedajšieho Sovietskeho zväzu. 1. čs. armádny zbor počas týchto bojov pôsobil v rámci vojsk sovietskej Červenej armády, v podriadenosti veliteľovi armády, v rámci ktorej bol nasadený na príslušnom úseku sovietsko-nemeckého frontu. Jeho bojová činnosť spojená s oslobodzovaním Slovenska sa začala 9. septembra 1944, t.j. v deň jeho nasadenia do bojov v Karpatsko-duklianskej operácii. Definitívne sa skončila prechodom jeho hlavných síl cez slovensko-moravskú hranicu v Javorníkoch 3. mája 1945, kedy boli oslobodené posledné slovenské obce – Makov, Korňa a Klokočov. Ich prechodom na územie Moravy sa skončila bojová činnosť oslobodzovacích vojsk na území Slovenska, ktorá trvala 226 dní.

Počas tohto obdobia sa príslušníci 1. čs. armádneho zboru na území Slovenska zúčastnili na realizácii Karpatsko-duklianskej operácie, ktorá bola súčasťou Východokarpatskej operácie Červenej armády (8.9. – 28.10.1944), Východoslovenskej operácie (20.11. – 31.12.1944), Západokarpatskej (12.1. – 28.2.1945) a Ostravskej operácie (10.3. – 5.5.1945). Do konca oslobodzovacích bojov sa ešte zapojili do Pražskej operácie na území Moravy a symbolickým zakončením ich bojovej cesty sa stal slávnostný pochod jednotiek 1. čs. armádneho zboru ulicami Prahy dňa 17. mája 1945.

Obete, ktoré si počas oslobodzovania Slovenska vyžiadali, nám pripomínajú vojenské cintoríny, na ktorých je pochovaných 60 659 príslušníkov Červenej armády, 2 790 príslušníkov československého vojska, 10 435 vojakov rumunskej armády, približne 42 000 nemeckých a 1 725 maďarských vojakov.

Koniec druhej svetovej vojny si pripomíname 8. mája, kedy nemecké nacistické velenie podpísalo kapituláciu do rúk spojencov, ktorá znamenala koniec vojny. U nás máme v tento deň štátny sviatok – Deň víťazstva nad fašizmom. Na Slovensku sa nachádza vyše 2 800 pietnych symbolov – pamätníkov a pamätných tabúl na pamiatku padlým v 2. svetovej vojne.

9. Oravský hrad – krátka informácia

Jednou z najmajestátnejších historických hradných stavieb na našom území je Oravský hrad, vypínajúci sa na strmom skalnatom brale nad riekou Orava.

Začiatky dnes rozsiahleho hradného areálu siahajú až do roku 1241. Na jeho mieste stál drevený hrádok, ktorý bol postupne nahradený murovanou stavbou. Hrad mal viacerých majiteľov, významných grófov i šľachticov. Za významný míľnik jeho histórie sa považuje kúpa hradu Františkom I. Thurzom, v roku 1556. Jeho syn Juraj VII. Thurzo získal panstvo do trvalého a dedičného vlastníctva. Rod Thurzovcov uskutočnil aj najrozsiahlejšiu prestavbu hradu a jeho dnešná podoba vznikla rekonštrukciami a dostavbami z roku 1611. Po vymretí rodu bol hrad opäť majetkom viacerých vlastníkov, nie všetci sa však o sídlo príkladne starali. V roku 1800 hrad vyhorel a stal sa pre svojich správcov nadbytočným. Záchrana hradu a sanačné práce sa začali vykonávať až v relatívne nedávnej minulosti, a to po druhej svetovej vojne, v rokoch 1953 – 1968.

Z hľadiska architektonického má hrad črty románskeho slohu, gotiky, renesancie, baroka i moderných slohov. Ako uvádzajú informácie Oravského múzea, ktoré má na hrade sídlo, je stavba aj dnes živým komplexom, ktorého vývoj sa dodnes nezastavil. Areál pozostáva z komplexov dolného, stredného a horného hradu s palácmi, opevnením, vežami i podzemnými chodbami. Samotný hrad návštevníkom ponúka realistické nahliadnutie do čias minulých, do spôsobu bývania a života naprieč storočiami. Okrem toho sa v interiéroch hradu nachádzajú ďalšie muzeálne expozície a prehliadkové okruhy. Navštíviť je možné expozíciu etnografickú so zbierkami prezentujúcimi kultúru oravského regiónu a expozíciu prírodovednú. Jednou z najobľúbenejších expozícií je tzv. Mediatéka v hornej časti hradu. Venuje sa všetkým filmovým, rozprávkovým a seriálovým dielam, ktoré tu boli nakrútené.

Súčasťou každého návštevníckeho okruhu je návšteva obranného systému hradu. Obranný systém tvoria tri hradné brány, obranné múra a južný bastión. Do hradu a z hradu sa dá dostať len jediným vchodom a východom. Na jednom mieste vnútorného obranného múru je dodnes viditeľný pozostatok obranných prvkov, tzv. smolný nos, ktorým sa pôvodne vylievala na nepriateľov roztavená smola, horúci olej alebo vriaca voda. Na hrade sa nachádza aj Kaplnka sv. Michala, kde sú pochovaní viacerí členovia rodu Thurzovcov. Jej súčasťou je nový drevený oltár a barokový organ z 18. storočia.

Zaujímavosti o hrade:

- na hrade sa nachádza 754 schodov a 155 miestností,
- hradná studňa má 90 metrov,
- hrad leží v nadmorskej výške 520 metrov nad morom,
- najvyššia časť hradu sa nachádza 122 metrov nad hladinou rieky Orava,
- v hlavnej sezóne sa na hrade konajú divadelné predstavenia a prehliadky,
- návštevníci si môžu vybrať z troch prehliadkových okruhov,
- počas druhej svetovej vojny slúžil hrad ako pozorovateľňa nemeckých nacistov,
- v roku 2020 získalo Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava titul pamiatka roka 2019 v kategórii reštaurovanie za obnovu Thurzovho paláca na Oravskom hrade.

10. Opustili nás – rozlúčili sme sa

Dňa 17.11.2024 nás navždy opustil vo veku 86 rokov (* 10.5.1938) bývalý príslušník Technického učilišťa, VVTŠ a Vojenskej strednej školy v Liptovskom Mikuláši, člen nášho klubu v rokoch 1996 – 2000 (uverejnené dodatočne)

plk. v. v. Karel GAIB

Dňa 11.1.2025 nás navždy opustil vo veku nedožitých 68 rokov (* 25.1.1957) bývalý príslušník VVTŠ, VA SNP a AOS v Liptovskom Mikuláši, člen nášho klubu od roku 2014

kpt. v. v. Miloš JEŽEK

Dňa 17.1.2025 nás navždy opustil vo veku 92 rokov (* 17.3.1932) bývalý príslušník Technického učilišťa a VVTŠ v Liptovskom Mikuláši, zakladajúci člen nášho klubu

plk. v. v. Ing. Štefan KOLENA

Dňa 29.1.2025 nás navždy opustil vo veku 73 rokov (* 22.1.1952) bývalý príslušník Technického učilišťa, VVTŠ a VA SNP v Liptovskom Mikuláši, člen nášho klubu od roku 2008

pplk. v. v. Ing. Vladimír STEHLÍK

Dňa 16.2.2025 nás navždy opustila vo veku nedožitých 73 rokov (* 4.4.1952), členka nášho klubu v rokoch 2008 – 2020, ktorá jedno volebné obdobie pracovala aj v rade klubu

p. Ľubica ROLNÁ

Dňa 2.3.2025 nás navždy opustila vo veku 55 rokov (* 13.12.1969) bývalá príslušníčka Vojenskej strednej školy a AOS v Liptovskom Mikuláši

kpt. v. v. Mgr. Iveta KROČANOVÁ, PhD.

Dňa 17.3.2025 nás navždy opustil vo veku nedožitých 89 rokov (* 10.4.1936) bývalý príslušník železničného vojska, člen nášho klubu od roku 1994, ktorý 19 rokov aktívne pracoval v rade klubu (1998 – 2017)

pplk. v. v. Milan MARTINOVE

Dňa 8.4.2025 nás navždy opustil vo veku 94 rokov (* 19.12.1930) bývalý príslušník Technického učilišťa a VVTŠ v Liptovskom Mikuláši, člen nášho klubu od roku 1994

plk. v. v. MUDr. Mikuláš KORMANÍK

Česť ich pamiatke !

11. Aktuálne informácie pre členov klubu

Každý pondelok je v miestnosti klubu – ulica Komenského 1982/2 v dobe od 14.00 do 16.00 hod. prítomný predseda, hospodár klubu a predseda ZO JDS 3 pre potreby členov klubu: zaplataenie členského príspevku, prihlásenie sa na akcie z plánu práce, aktuálne informácie pre členov klubu a prihlášky za člena klubu. Členský príspevok môže člen zaplatiť aj na účet KVD Liptov v SLSP: (IBAN) SK76 0900 0000 0051 8511 3556

Informácia pre členov klubu, ktorí sa prihlásili do zoznamu účastníkov na návštevu krytej plavárne AOS:

Po odstránení technologických nedostatkov je od 7.5.2025 otvorená krytá plaváreň AOS aj pre členov KVD Liptov každú stredu od 16.00 – 18.00 hod. Maximálny počet na jedno kúpanie je stanovený na 20 účastníkov (prihlásených je 82 členov).

Veliteľ posádky Ružomberok: brigádny generál MUDr. Roman JANTOŠ, ktorý je aj veliteľom Vojenského zdravotníctva OSSR.

Vybavenie náležitostí po pohrebe poberateľa dôchodku zo sociálneho zabezpečenia vojakov zabezpečuje Ing. Jaroslav JANEČEK č. t. 0960424225

Adresa VÚSZ //www.vusz.sk // : Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia
Špitálska 22 , 812 74 BRATISLAVA

Riaditeľ VÚSZ: plk. Ing. Gustáv TARCSI, PhD. tel. 0960316010

Oddelenie zabezpečenia dávok – vedúca: Mgr. Eva GLASSOVÁ,
č. t. 0960314438 e-mail: eva.glassova@vusz.sk

Oddelenie ostatných činností – rekreačná a kúpeľná starostlivosť, pohrebné –
vedúca: npor. JUDr. Michaela ŠIMONOVÁ, č. t. 0960316060

email: Michaela.simonova@vusz.sk

Oddelenie výsluhového zabezpečenia – vedúci: mjr. JUDr. Pavol FODOR,
č. t. 0960316041 , email: pavol.fodor@vusz.sk

MO SR - oddelenie starostlivosti o vojnových veteránov a vojenských dôchodcov:
Ing. Richard ZIMÁNYI, č. t. 0960317493, e-mail: richard.zimanyi@mod.gov.sk

Prezídium ZVSR:

Prezident: plk. v. v. Ing. Peter MARCHEVKA, PhD., č. t. 0911820134

Tajomník: pplk. v. v. Ing. Jozef TIMKO, č. t. 0908535335

Informácie o činnosti klubov, zväzovej rady a prezídia ZV SR nájdete na stránke internetu: **www.zvazvojakov.sk**

Klub vojenských dôchodcov Liptov má vlastnú webovú stránku:

www.kvd-liptov.sk , na ktorej sú zverejňované informácie o uskutočnených akciách z plánu práce, o činnosti Rady klubu, samosprávy a ZO JDS 3

Kontakt na funkcionárov Rady KVD Liptov a predsedu ZO JDS 3:

predseda: 0904416208, 0944257678 e-mail: kramarcikpeter@gmail.com

tajomník: 0911243555 e-mail: janyk@imafex.sk

hospodár: 0948446927 e-mail: dulanska@centrum.sk

predseda ZO JDS 3: 0908425205 e-mail: edita.haluskova@centrum.sk

DELTECH

bezpečnostné systémy a elektrotechnológie

Spravodajca: Klub vojenských dôchodcov Liptov
Klub seniorov 3 Liptovský Mikuláš
ZO JDS 3 Liptovský Mikuláš

Vydáva redakčná rada klubu
Náklad: 100 ks
Vychádza dvakrát ročne

Tlač: Tlačiareň a vydavateľstvo SLZA, spol. s r.o. Poprad
Rovná 594/5
058 01 Poprad

Vyšlo: Máj 2025

**Cena: nepredajné - len pre členov Klubu vojenských dôchodcov Liptov,
Klubu seniorov 3 a ZO JDS 3 Liptovský Mikuláš**

Neprešlo jazykovou úpravou!